

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio fideles stabiliendo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ver. De sctō Ambrosio

cū semel in quādā ciuitate p epō ordinandō iussit et electiōi iustina imperatrix et alij heretici tradiderit volentes vt de se ipsa sua aliq̄s ordinaret vna d̄ arrianorū vir gūm? impudentior ceteris tribunal p̄cedit et b̄m ambrosiū p̄estimētū app̄hen- dit: volēs ip̄m ad partē mulierū trahere vt ab eis celus de eccl̄ia cū iniuria pellere tur. Cui ambrosi? Esti ego rāto sacerdotio indign? sū: te tñ nō puenit i q̄lēcūq̄ sacerdotē man? inijcere. vñ timere debuisti iudiciū dei tibi ne aliud p̄tingat: q̄d dictū exit? cōfirmavit: nā die alia mortua ē. q̄d factū oēs valde perterruit. Itē q̄daz vice ambrosi? ad palatiū macedoniū magistri officiorū vt p̄ q̄dā intercederet venit hūc fores clausas inuenisset nec intrādī copā h̄re potuisset: at. Et tu q̄dē venies ad eccl̄ia et nō clausis s̄ aptis ianuis ingredi nō valebis. Elapso aliq̄ tpe metuēs inimicos macedoni? ad eccl̄ia fugit et parētis b? ianuis aditū regire nō potuit.

Tertio puniendo. Vñ cū q̄dā flagitiū q̄dā p̄traxit et corā eo ad ductus fuisse: dicit ambrosi?. Opōrtz illū tradi sathane in iterū carnis ne talis in- ceptus audeat p̄trare: quē in eodē mō- mēto sp̄s imūdus discerpere cepit. Itēz ip̄eratore theodosiū p̄ scelere sup̄dicto ex cōmunicauit d. Suscipe vinculū q̄ te dñs nūc ligauit: sicq̄ p̄ octo mēsiū tpa ligatus remāsit lamētatoib? assiduīs in palatio re- sidēs q̄sq̄ ad ambrosiū veniēs hūilit sup- plicauit vt ei? vincula resolveret. Sic ita q̄ p̄t̄ q̄ntē auctoritatē et seueritatē erat ambrosi? arguēdo peccōres. Vñ sup̄ illud j. ad Cor. v. Rescitis q̄ modicū fermen- tū totā massā corrūpit. Dicit ip̄e ambro- sius. Peccm̄ vñ q̄d cognitū nō arguitur m̄tos p̄aminat: imo oēs q̄ noxiū nō de- uitāt aut cū p̄nt arguere dissimulat: nō ei sibi videt peccare q̄ a nllō corrūpit vlt vitaf

Tertio salē fetore p̄suatiū. Preser- uat em̄ carnes a putrefactōe et fetore. Sic et b̄tus ambrosi? p̄seruauit populum a corruptiōe hereticorū et fetore peccōrū. Itē recte dicit sal terre. Hoc autēz fecit p̄pue tripliciter.

Primo p̄ce: effundendo.

Secūdo errores cōuincendo,

Tertio fideles stabiliendo.

Primo preces effūdēdo.

Erat em̄ deuotissim? in quā cōtatiō vacās p̄ eccl̄a. Vñ d̄ eo legit li. xj. eccl̄astice hist. Ambrosi? aduert? regis furore nō se manus defendebat aut telo s̄ ieiunij et p̄tinuatis vigilijs sub altari posit? p̄ obsecratōes de- fensorē sui atq̄ eccl̄ie dei p̄cebat. ij. Pat- rat. xx. Cū ignoram? q̄d agere debeam? s̄ solū habem? residui vt oculos n̄ros d̄- rigam? ad te. Et Tobie. ij. d̄. Hoc autē p̄ certo h̄z oīs q̄ colit te et orat te q̄ vita ei? si fuerit in tribulatiōe liberabit.

Secūdo errores cōuincēdo.

Dultū em̄ ipugnauit arrianorū p̄- dia. Ad titū. j. Potēs exhortari in doceri- na sana et eos q̄ tradidit arguere. Vñ q̄ dā heretic? acerrim? disputator et durus icōuētibilib? ad fidē cū audiret ambrosiū p̄ dicātē vidit ad aures ei? agelū q̄ sibi d̄- cētē p̄ba q̄ p̄plo p̄dicabat: quo viso et audi- to fidē quā p̄cebat cepit defendere. Vñ et de b̄to ambrosio d̄r Aug. i. li. de sup- et cōcū. B̄tus ambrosi? in cui? p̄cipue lib- bus romana lucet fides scriptorū inter lat- tinos flos q̄dā emicuit: et subdit. Cui? s̄- dē et purissimū in scripturā sensū ne inani- cus q̄dē ausus est resp̄ndere.

Tertio fideles instruēdo

et stabiliēdo. Apoē. ij. Esto vigilās et con- firma cetera q̄ moritura erāt. Erat atē? instructio efficacissima maxie p̄ p̄- mo p̄f sue electiōis sc̄ritate: electio enim ei? in ep̄m sc̄tissima fuit. Cū em̄ cēt p̄nt- tio int̄ arrianos et ep̄os d̄ eligēdo ep̄o am- brosi? cā sedā de seditiōis p̄xit: et statim vox infātis a deo inspirati insonuit dicēs ambrosiū ep̄m: cui? voci oēs vnanimiter p̄senserūt: q̄d licz refutaret ambrosi? su- gere veller nō tñ potuit. Hebr̄eo. v. Nec q̄sq̄ assumat sibi honorē s̄ q̄ vocat a deo tāq̄ aaron. **Secūdo p̄f ip̄i? auctoritatē** Vñ d̄r Hiero. de. xj. doctorib?. q̄ omēs ambrosi? sententiē eccl̄ie oim̄ p̄tū firmo sūt columne. Vñ refert Aug. ad ianua- riū. q̄ cū m̄r ei? mirata fuisset cur mediola- ni sabbato n̄ ieiunaret. Et d̄ h̄ augusti- ambrosiū interrogasset: ait ambrosi? q̄

episcopo et cōfessore **FO. CXCI.**

romam venio ieiuno sabbato sic et tu ad
 quā forte ecclesiam veneris ei? more serua
 si cuiq; nō vīs eē scādali. Et subdit. Aug.
 Ego d' hac s'nia etiā arq; etiā cogitās ita
 sp'ea habui acti eā celesti oraculo accepisse
 Hec Aug'. **T**ertio p' miraculoꝝ cla
 ritate. **S**at' h. vi. Dñō cooperante et ser
 monē p'firmate sequētib; signis. Fecit autē
 miracula multiplicat'. **P**rimo in demo
 niū p'futatōe. **U**n quidā auruspex demo
 nes aduocabat et eos ad nocendū ambro
 sio trāsmittebat. **S**; reuerſi demones re
 nūciauerūt q' nō solū ad ipm s; nec ad so
 res dom' sue valerēt appropinq're. **P**redi
 c' p'o auruspex eū a iudice p'f qdā male
 facti a reo: q'ref: clamabat ampli' ab am
 broſio se to: q'ri. **I**tē quēdā demoniacū in
 gredientē mediolanū demō dimisit: egre
 diētē ite: inuast'. **I**nrogat' de h' demon
 ait se ambrosiū timuisse. **I**tē quidā de
 monio arrept' clamare cepit ab ambro
 sio to: q'ri. **C**ui ambrosi' ait. **O**bmutescē
 diabole q' nō te to: q'ri ambrosi': s; iudicia
 tua: q' illic hoies ascendere conspicis vñ tu
 turpit' cor: **A**isti: statiq; ille obmutuit. **P**er
 itaq; qm' b'us ambrosi'. **P**er sui scitatem
 terribilis erat demonib;. **I**n. iij. **R**elicti
 te diabolo et fugiet a vob;. **S**ecūdo in fu
 turoꝝ p'fignatōe. **U**n cū ipse ambrosi' fi
 lius ambrosij p'fecti rome in cunabulis in
 utro p'toꝝ dormiret: examen apū subito
 venēs facie pueri ambrosij et os ita cōple
 uit vt q'si in alueolū suū intraret et exiret
 q' postea euolāres in altitudinē tātā suble
 nate sūtyt hūanis oculis minime viderēt
Quo facto territ' p'f ait. **S**i vixerit infā
 tu' iste aliqd' magni erit. **P**ostea cū ado
 leuisset et vidisset matrē et sororē sacrā vir
 ginē manu sacerdotis osculari. **I**pse lu
 dēs sorori manu offerebat asserēs sibi id
 ab ea fieri oportere. **I**lla vero adolecētē
 vt nescientē qd' diceret respuebat. **U**nde
 postea q' elect' est ep's mediolanē cū ro
 mā iuisset et p'dicta soror manu ei' oscula
 ref subridens ait. **E**cce vt dicebā tibi sa
 cerdotis manu oscularis. **I**tē quadā vice
 cū per ciuitate pergeret: casu lapsus est et
 in terra p'strat' iacebat. **Q**uē vidēs alter
 ridere cepit. **C**ui ambrosi'. **E**t tu q' stas
 vide ne cadas. **Q**uo dicto statim p'p'riū
 lapsū suū voluit q' riserat alienū. **I**tē qdā

vice (vt asit) cū ambrosi' romā pergeret
 et in qdā villa ruscie ap'd quēdā hoiem nū
 miū locupletē hospitā' fuisse: hoies illi
 sup' statur suo solite req'siuit. **C**ui ille rū
 dit. **S**tat' me' dñe sp' felix exiit. **E**cce
 em' infinitis abūdo diuitijs: seruos et an
 cillas: filios et nepotjs habeo in copia et
 oia sp' ad votū habui. **Q**uōd audies ambro
 si': vebemēter obstupuit: et his q' secum
 ibāt ait. **S**urgite et hinc q'son' fugiam?
 q' dñs nō est in loco isto. **F**estinate filij fe
 stinate ne nos hic diuina vltio apphen
 dat et in pctis istoz parit' inuoluat. **C**ū
 aliqntulū p'cessissent: subito lecta aperuit
 et hojem illū cū oib' suis aborsibuit vt nul
 lū inde vestigiū remaneret. **Q**uōd cernens
 ambrosi' dixit. **E**cce frēs q' misericorditer
 deus parit' cū hic aduersa tribuit: et q'se
 vere irascit cū sp' p'spera elargit. **S**ic. **D**i
 sericordie tēporale adhibet de' seueritatē
 ne eternā inferat vltionē. **I**n loco autē illo
 fouea quēdā p'fundissima remanisse dī
 cit' q' vsq; hodie in hū' facti testimoniū
 p'seuerat. **I**tē b'us ambrosi' de sua mor
 te ante p'dixit q' vsq; ad pasca cū suis reb
 mansur' esset. **T**ertio in mirandoꝝ ap
 paritōe. **A**n em' paucos dies q' lectulo de
 tineret subito vidēte notario suo in modū
 scuti brevis: ignis caput eius cooperuit ar
 q' paulatim in os ei' tanq; in domū. **H**ab
 bitator intrauit: tūcq; facies ei' tanq; nix
 facta est: sed postmodū ad suā speciem re
 uersa. **I**pso igit die scribēdi et dictādi fi
 nē fecit. **I**gnis siquidē ille sp'ntem signū
 ficabat q' ipm illuminauit lumine sapien
 tie et inflāmauit igneo charitatis seruo
 re. **I**n. v. **I**lle erat lucerna ardēs et lucēns
Itē cū b'us ambrosi' mortū appropinq'
 ret honoratus ep's vercellēsis cū se soporē
 dedisset: tertio vocē vocātis se audiuit: vi
 cētis. **S**urgē festina q' mō est recessurū
 ambrosi': q' surgēs mediolanū cōcit'. **V**e
 nit et ei dñici corporis sacramētū dedit
 moꝝ ille manus in modū crucis expan
 dēs vltimū spūm inter verba oratiōis ef
 flauit. **F**loruit autē circa annos dñi. cccxc.
Cū autē ipa nocte pasche corpus ei' ad ec
 clesīā delatū fuisset pluri imi infātes bapti
 zati eū viderunt ita vt aliqui sedem in
 cathedra dicerent: alij vero ascendentem
 suis parentibus digito demonstrarent.

o
 as
 ut.
 tis
 de
 Dal
 m'
 dy
 aut
 pita
 ce
 p'f
 cri
 in q
 rus
 in p
 andi
 Gū
 up.
 e. lū
 r hū
 imū
 do
 e con
 it ei'
 p'f
 emū
 drent
 d am
 acum
 p'cis
 mter
 nos
 f'ec
 do
 itatē
 omēs
 rme
 nua
 hola
 f'm
 L.

¶ Ber. de sctō Georgio

plurimi autē stellaz sup corp^o ei⁹ se vidisse narrabāt. Hec sunt testimonia sanctitaz sctę ps. Testimonia tua credibilia facta sūt nimis. Sic itaq; apparet qm̄ bñs Am̄ brosius recte dicit sal terre qm̄ sue scitaz exēplo spūales indidit sapore sctuosos opib; z correctōis vigore maliciosos z in p̄tione erroris z fetore infidelitaz p̄serua uit. Hūc itaq; tantū patronū adeam⁹ vt meritis ei⁹ z p̄cibus sic sale sapie p̄diri valeamus: q; cū eo tandē ad celeste regnū p̄tingere mereamur. Amen.

¶ De sctō Georgio martyre. Sermo.

Mōnetē me

Et ego in vobis Ioan. xv. Virāda n̄i redēptor; desiderat. Prover. viij. Delicie mee eē cū filijs hoīm. Ido nos dulciter hortat: nos amoroſe inuitat vt. Manete in me et ego in vobis. Mansio q̄de; ista fit p̄ charitatē. j. Jo. iij. Qui manet in charitate in dō manet z de⁹ in eo. Ido pueniēter subiūgit dñs in euāgelio: Manete in dilectōe mea. Mansit q̄ bñs georgi⁹ in deoz de⁹ in eo qm̄ pfecta charitatē hūit: qd̄ p̄z qm̄ ad uerſa hui⁹ mūdi z corpis tormēta nullatenus timuit. j. Joā. iij. Timor nō est in charitate sed pfecta charitas foras mittit timorē. Sūt itaq; p̄siderāde tres cōditiones nobilissime hui⁹ charitaz: p̄ q̄s mā sit in deo georgi⁹ z de⁹ in eo.

Prima est puritas charitaz laudabilis. Secūda puritas firmitas inuicibilis. Tertia est firmitas acceptabilitas mirabilis.

Prima igit̄ ē charitaz puritas zc. Ipsa q̄ppe charitas est q̄ facit aie puritate. q; vt d̄: Prover. x. Qui uerſa delicia opit charitas. Et Raban⁹ i q̄dā ser. Charitas est ignis mentē purificans a sordib; vicioz. Fecit autē charitas Geor. purissimū: q; fecit eū pulis reſcindere radices oiz vicioz. Uniuersalr q̄dē amor sui inordinat⁹ est radix oim vicioz: q; sic dicit Tho. j. q. lxxvij. ar. iij. Vis actus p̄cti p̄cedit ex aliq̄ inordinato appetitu alie⁹ tp̄alis bōi: q; at aliq; appetat aliq; tp̄ale

bonū puenit ex hoc q; inordinate amat se ipm. Ido d̄: Aug. xij. de ciui. dei. q; amor sui vsq; ad p̄tēpū dei facit ciuitatē babylonis. Est autē amor iste triplex: p̄m tria q; diligunt a mūdānis q; dilectio charitati dei repugnat. Un̄ j. Jo. ij. Nolite diligere mundū neq; ea q; in mundo sunt. Siquis em̄ diligit mundū nō est charitas p̄tis in eo qm̄ oē qd̄ est in mūdo p̄cupia carnis ē et p̄cupia oculoꝝ z supbia vite q; nō est ex deo sed ex mūdo est. Hec ibi. In hoc igit̄ apparuit vera charitas bñi georgi⁹ q; purit̄ simū eū fecit: q; oēz inordinatū amorē charitati p̄trariū p̄sus abiecit. Est ar̄ vsq; ex dictis bñi Joānis h̄mōi amor triplex: tria que sunt in mundo.

Prim⁹ est diuitiaz cupiditas. Secūda est delitiaz carnalitas. Terti⁹ est honoz ambitioſitas.

Prim⁹ est diuitiaz cupiditas q; radix ē oim maloz. vt d̄: ap̄ls j. Tim. vj. Hanc abiecit p̄ p̄tēpū tp̄alib; vilitat; h̄a lz ortū⁹ esset ex nobilitate pla capadoci: oia t̄i terrena p̄ter deū cōtēp̄t. Lū etiā serpētē seu draconē occidit: set in ciuitate silena: rex cui⁹ filiā liberauerat infinitā sibi obtulit pecuniā: s; eā d̄mo respuit z dari paupib; precepit. P̄ d̄: l. i. Dia arbitrat⁹ sū vt ster. vt d̄: lz iusticiā

Secūda est delitiaz carnalitas. Gal. v. Caro p̄cu. aduer. sp̄m. et Ro. ma. vij. Prudētia carnis mors ē. Hanc rei fecit p̄ toleratiā z amorē corp̄al; asp̄ritatis. Nā volūtarie se obtulit ad tormēta i corpore suo p̄ferēda. Lū ei impantib; viciociano z maximiano sub p̄sede daciano tāta ch̄ianoꝝ p̄secutio facta ē vt infra viij. mēsem. xvij. milia coronarent martyrio. Un̄ inter tot tormētoꝝ ḡna mltā deficiēbat et idolis inolabāt. Nō vidēs geor. r̄ar⁹ do loze cordis intrinsec⁹ oia q; h̄ebat disp̄tē: mltare hituz abiecit ch̄ianoꝝ hituz indutus i mediū p̄siles exclamauit. Dēs v̄q; gētū demōia zc. At tēdebat v̄t q; illō qd̄ d̄ p̄t saluator. Lu. xij. Dico vob̄ amice; meę ne terream̄i ab his q; occidūt corp⁹: z p̄ bñ nō habēt ampli⁹ qd̄ faciāt zc.

Terti⁹ amor inordinat⁹ q; est radix vicioz: ē honoz ambitioſitas. Ber. sup̄ ps. Qui bitat. Ambitio subdit